

הייתי עסוקה בהתבוננות בלתי-פוסקת. הבנתי שמה שטבעי בחיים שונה בקולי גוע. ולכן אני מאוד נגד הזרם הטוען כי איפור בקולנוע אינו נחוץ מכיוון שבין המראה האמיתי של האדם ובין התוצאה הסופית על מסך הצלולויד יש הבדל עצום.

„בקולנוע את מעבירה את החיים דרך סיפור מקוצר. כשאת יושבת באולם הי קולנוע, את רואה את החיים באינטנסיביות עצומה. בשעה-שעתיים ובריכוז מלא מעבירים לך חתיכת חיים. לכן לדעתי אי אפשר להיראות בסרט כמו ב-חיים, כמו שבלתי-אפשרי להיות שחקן ולהציג על המסך חוסר מישחק. זה לא הולך ביחד.“

הסרט מונח על הכתפיים שלי

רמה הראשון של מארי הלן צולם דווקא בישראל. היה זה סרט בהשראת תפוחים של ז'אן מארה ומארייה של. אחרי-כך באה סידרה של הבימאי הנודע מרסל בלובל, שעובדה לפי עלובי החיים של ויקטור הוגו, עם ברנאר פארסון, בעל לה של אנני ג'רארדו, בתפקיד הראשי. אחרי-כך שוב סידרת טלוויזיה בשם וידוק, בכיכובו של קלוד בראסר.

ושוב סידרה לטלוויזיה, הפעם עם הי שחקן פייר סנטיני. בסידרה הזו גילם סנטיני בן ה-35 אדם, שבתחילת הסידרה הוא בן 20 ובסופה בן 70. מארי הלן היתה זו שאיפרה אותו לאורך כל הדרך.

שמה כמאפרת האמונה על שינוי מוח-לט של פני השחקן הלך לפניה והיא מספרת: „הסידרה עם סנטיני בנתה אר-תי. הייתי צריכה שלב אחרי שלב להז-קין את האישי. עדננו ממש יחד. הבעת פניו בזמן ששיחק עזרה לי לשרטט את האיפור על פניו, והאיפור שלי עזר לו להיכנס לדמות. הוא היה מסתכל על עצמו בראי ורואה את עצמו וזה עזר לו לשחק.“

אחרי ששימעה כמאפרת הגיע רחוק, הגיעה אל מארי הלן הצעת חייה: הבימאי אלן רנה הזמין אותה להיות המאפרת הראשית בסרט פרוביזנט.

היא מספרת: „העבודה עם רנה היתה כמו חלום. הוא האיש המיקצועי ביותר שעבדתי איתו אי-פעם. הוא גם האדם הי-ישר ביותר שפגשתי. הוא חכם רחב-לב, דקדקן ומנומס בצורה בלתי-ירגילה. כש-את מדברת איתו הוא נותן לך את ההרג-שה שברגע זה את האדם החשוב ביותר בעולם.“

„זה לא פלא ששחקנים עושים איתו דברים כלי-כך נפלאים. לא פלא שהכיש-רון שלהם מתגלה בשיאו בסרטיו של רנה. האיש הזה כלי-כך קורן, שאת חייבת להתי-זיר לו קרינה.“

„אלן רנה עושה סרט כל שלושה-ארבע שנים. הייתי אחת המאפרות הראשיות של הסרט מצדה, שצולם בארץ, אבל לא נהנית במיוחד מהעבודה וגם לא הרגשתי שחסר מונח בי הכתפיים שלי. ואז הגיע טלפון, שרנה מזמין אותי לעבוד איתו ב-סרטו החדש, הדוד מאמריקה. בכלל לא חשבתי פעמיים וטסתי לפאריס.“

זו היתה חווייה לא רגילה, סרט חד-פעמי. אמנם בסרט הזה עבדת האיפור היתה יותר מאחרי הקלעים מאשר על ה-בד, אבל אפילו אם כל תפקידי היה מת-בטא בלשים פודרה על לחיי השחקנים, לא הייתי מותרת על עבודה בסרט זה.“

כרטיסי-ברכה לימי הולדת

מארי הלן חוותה רבות עם שחקנים ידועים שאינם עבדה. לא אחת נוצרו בינה ובין השחקנים יחסים חבריים של ממש. השחקן הבריטי דירק בוגארט, הוא ידידה בנפש. בוגארט, החי עם מוכירו בדרום צרפת, נוהג לכתוב לה ולבתה מכתבים, לשלוח להם כרטיסי-ברכה ל-ראשי-השנה ולימי הולדת, ולארחן באחו-זחו הכפרית.

חלק מהמכתבים, במיוחד אלה הנוגעים ישירות לעבודתה, מתועדים אצלה בתיק מיוחד. בתיק זה יש מכתבים מאלן בורס-טיין, ז'אן מורו, ומשחקנים רבים אחרים שאיתם עבדה.

אולם ישנו מכתב אחד, היקר לה במי-יוחד. זהו מכתב התודה שכתב לה הבי-

נוכחי השמים

מארי הלן יאצ'ינקוף מאפרת (מימין לשמאל) את הכוכבים: ז'אן דפרדייה, שהוא לדבריה חברותי וצחיח, מישל סנטיני בן ה-35, כזקן בן 70, דיוויד וורנר האנגלי לציודו של הבימאי אלן

מאי אלן רנה, ובו הוא משבח את עבדי-דתה. „אחרי שקיבלתי את המכתב הזה, יכולתי לישון בשקט.“ היא אומרת.

אחד מגדולי השחקנים שאתם עבדה היה השחקן הבריטי הנודע, סר ג'ון גיל-גוד. היא מספרת: „גילגוד הגיע אלי בימת-הצילומים של פרוביזנט באמצע תקופת הצילומים. כבר ביום הצילומים הראשון שלו שאל אותי: האם באמת נחוץ לאפר אותי? הסברתי לו כי מר רנה מקפיד מאוד על איפור, ולא נראה שיש דרך להיחלץ מזה. בהבעה כנועה הזיזש לי את פניו והפקיד אותן בידי.“

הידידות עם בוגארט הביאה לידידות עם כוכבת אחרת, שרלוט רמפלינג האנגליה. היא ביקשה ממארי הלן לאפר אותה בסרט חדש, אך אז נכנסה להריון, הצילומים נידחו ומארי הלן עלתה לישראל.

על שחקן הבד הצרפתי הפופולרי ז'ארא דפרדייה היא מספרת: „לאלן רנה לא נהוג לפנות באתה, חייבים לדבר איתו בלשון רבים. כשהגיע ז'אראר לצילומי הדוד מאמריקה, הוא פנה אל רנה כל הזמן באתה, פיתאום הוא קלט שחוץ ממנו איש לא פונה כך לרנה. ואז הוא עשה ג'סטו וביקש מרנה לפנות אליו בגוף ראשון. ענה לו רנה: או בהחלט בהחלט, יואיל נא אדוני בטובו לשבת ולתפוס את מקומו.“ כל האתה של דפרדייה והחבר-מניות שלו לא עזרו.

גם הכוכבת אלן בורסטיין לא התלהבה תחילה משירותיה של המאפרת המקור-מית, והביאה את המאפרת שלה. מספרת מארי הלן: „אחרי שלושה ימים היא

רנה, ניקול גארטייה שכיכבה בסרט הודו מאמריקה, סר ג'ון גילגוד ולפניו דירק בוגארט המקבל טיפול אחרון מהספר. והשח-קנית האמריקאית אלן בורסטיין אשר הביאה מהוליווד את המאפר האישי שלה, אך ויתרה על שירותיה לטובת מארי הלן.“

„הוא אוהב לשתות עם הפועלים הש-חורים של בימת-הצילומים. הוא אהב לצחוק איתם, אבל עם מר רנה דיבר כמו כולם בגוף שלישי. הדוד מאמריקה היה הסרט הראשון שבו הצליח בימאי להוציא מדפרדייה את הרגשיות שבו. עד אז הצליחו הבימאים להוציא ממנו את הכח החייתי, אך מאחורי הכח של דפרדייה יש שבריריות, ואלן רנה הצליח להוציא ממנו את זה.“

„כשהוא היה נכנס לחדר-האיפור הוא היה ממלא את החדר — יש לו אישיות כובשת. הוא אוהב לצחוק, לשתות, הוא איש מאוד פשוט וחברותי. יחד עם זה לא כדאי להיות ביחסים רעים איתו, מכיוון שההומור שלו יכול להרוג והדוגי-ריות שלו לפעמים קוטלת.“

קשרים מחוץ

לבימת-הצילומים

עם הכוכבת הצרפתית בראנדט לא-פונט, יצרה מארי הלן קשרים שהם מעבר לקולנוע. אולי בגלל אהבתה לטי-

(המשך בעמוד 56)